

Ekonomski bilten, Svezak 4, broj 4

Sadržaj

1. [Najnovije informacije o Paktu stabilnosti](#)
2. [Sektor bankarstva](#)
3. [Telekomunikacije](#)
4. [Sektor energetike](#)
5. [Najnovija događanja iz Republike Srpske](#)
6. [Privatizacija](#)
7. [Najnovije informacije o penzijama](#)
8. [Poreska politika i poreska uprava](#)
9. [Budžeti](#)
10. [Transport](#)
11. [Ekonomski pokazatelji u BiH](#)

1. Najnovije informacije o Paktu stabilnosti

(1) Imenovanje novog Specijalnog koordinatora i opšti pregled aktivnosti Pakta stabilnosti

19 decembra 2001 godine, Vijeće Evropske Unije donijelo je odluku kojom se dr Erhard Busek imenuje za "Specijalnog predstavnika Evropske Unije da bi obavljao funkcije Specijalnog koordinatora pri Paktu stabilnosti za Jugoistočnu Evropu. Tako je dr Busek stupio na mjesto Bode Hombacha čiji je mandat Specijalnog koordinatora isticao 31 decembra 2001 godine.

Ovo imenovanje koincidira sa značajnim razdobljem u razvoju regionalne saradnje u okviru Pakta stabilnosti uopšte. Druga regionalna konferencija Pakta stabilnosti održana je u Bukureštu 25 i 26-og oktobra čiji su ishod bili (1) preuzimanje obaveze u iznosu od oko 2.6 milijardi EUR-a (što

uključuje već prethodno utvrđenu obavezu vezanu za sredstva do čije realizacije međutim još nije došlo) i (2) objelodanjivanje regionalnih strategija u nekoliko oblasti i sektora – poput trgovine, infrastrukture, razvoja privatnog sektora, borbe protiv organizovanog kriminala i terorizma itd. Unatoč ovome uspjehu, i dalje su ostala neka pitanja, naročito u samom vođstvu EU, a vezana su za konkretan doprinos i komplementarnost Pakta sa ostalnim regionalnim nastojanjima u uspostavljanju saradnje. (poput CEI, SECI) sa vlastitom strategijom EU, na način na koji je to izloženo u Procesu stabilizacije i pridruživanja (SAp) te aktivne uloge i dobro finansirane pomoći zasnovane na partnerstvu koja se trenutno odvija na osnovu programa CARDS.

Tako je na osnovu Zajedničke odluke Vijeća novi Specijalni koordinator naročito zadužen da " vrši procjenu sadašnjih aktivnosti i metoda rada Pakta " i izvijesti Vijeće najkasnije do marta 2002 godine. Također se utvrđuje da provedba Zajedničke odluke uzima " u obzir naročito razvoj i dosljednost toga razvoja u odnosu na druge doprinose koje Evropska Unija daje u regionu. U zajedničkoj odluci se kaže i to da će Specijalni koordinator

" biti u bliskoj vezi i saradnji sa Uredom visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini. "

Neformalni konsultativni odbor za proces pridruživanja pri Paktu stabilnosti (ICC) " (uključujući PS, Predsjedništvo EU, Vijeće EU i EK) je potom osnovan i treba prvi put da se sastane 11-og januara, u duhu konstruktivnog partnerstva. Evropska komisija je distribuirala dokumenat u kome detaljno izlaže svoje preliminarne procjene aktivnosti PS dajući naznake da " komisija namjerava dati kvalitetan doprinos i usredsrediti svoje stručne i radne napore u ovu novu fazu Pakta Stabilnosti. "

Kao aktivan partner Pakta Stabilnosti OHR će nastaviti da daje svoj doprinos ovome procesu.

(2) Radni sto broj II Sastanak u Sarajevu – 29-30 Novembra 2001 godine.

Kao kopredsjedavajući " Radnog stola broj II za obnovu razvoj i saradnju " u periodu juli-decembar 2001, Ministarstvo za evropske integracije Bosne i Hercegovine bilo je domaćin plenarnog sastanka ovoga Stola u Sarajevu.

Glavne tačke koje su razmatrane su između ostalog uključivale:

1. Napredak učinjen u pogledu liberalizacije regionalne trgovine (nakon Memoranduma o razumijevanju iz juna 2001),
2. Napredak učinjen vezano za Investment Compact,
3. Razvoj inicijative za socijalnu koheziju i
4. Prezentaciju plana koju je izvršila Albanija, kao predsjedavajući Procesu saradnje u jugoistočnoj Evropi (" nezvanični dokumenat ") o Koordinaciji u području energetike i politike u JIE "

Predstavnici Investment Compact-a dali su pregled svojih aktivnosti, a naročito onih vezanih za završetak prvog izdanja " instrumenata za praćenje " politike reforme.

(vidi: <http://www.investmentcompact.org/>)

Predloženo je da se sačini "Regionalni investicioni okvir" koji bi slijedio primjer regionalnog Memoranduma o razumijevanju o liberalizaciji trgovine.

Inicijativa vezana za socijalnu koheziju, kojom su kopredsjedavale vlade Francuske i Savezne republike Jugoslavije, dala je pregled i trenutne situacije vezane za akcioni plan usvojen u Bukureštu u različitim područjima u kojima treba intervenisati poput politike zdravstva, socijalne zaštite, stručnog osposobljavanja i politike tržišta rada.

(3) Napredak učinjen na liberalizaciji regionalne trgovine i Sporazum o slobodnoj trgovini BiH (SRJ)

Značajan sporazum potpisan je između vlada BiH i SRJ 1-og februara 2002. Kada bude ratifikovan, taj sporazum će omogućiti trgovinu domaćim robama između ove dvije zemlje bez carina sa izuzetkom proizvoda na bazi nafte i protektiranih automobilskih guma za koje će doći do postepenog ukidanja carinskih dadžbina tek do 2004 godine. BiH je takve ugovore već sklopila sa Hrvatskom i Slovenijom. Tehnički gledano, sporazum sa Bivšom jugoslavenskom republikom Makedonijom je kompletiran, ali se još uvijek čeka na rješavanje nekih završnih tačaka. Proces koji se utvrđuje Memorandumom o razumijevanju predviđa da će svaka zemlja članica Pakta stabilnosti (Albanija, Hrvatska, SRJ, BJRM, Bugarska i Rumunija) vršiti pregovore i sklapati bilateralne sporazume o slobodnoj trgovini sa drugim zemljama (otuda ukupno 21 Sporazum o slobodnoj trgovini) do kraja 2002 godine čiji je opšti cilj liberalizacija 90% vrijednosti međusobne trgovine u regionu do kraja 2006 godine.

Radni sto broj II je u Sarajevu obaviješten da je od 21 sporazuma pet potpisano, deset u pregovorima, a šest je još u pripremi. Dva ugovora su u to vrijeme (novembar) bila blizu potpisivanja. Ovo uključuje i sporazum između BiH i SRJ. Primijećeno je da je potrebno nastaviti sa pružanjem donatorske podrške da bi se omogućio tehnički posao koji treba obaviti da bi se priveli kraju, a onda i proveli, preostali još neskopljeni sporazumi. Na primjer, pomoć bi, između ostalog, bila potrebna oko primjene "pravila o porijeklu". I na kraju, ali ne i manje važno pitanje jest kako se baviti padom prihoda po osnovu carina koje se očekuje – što je također bilo istaknuto.

Konačno, može se očekivati da će sporazum o slobodnoj trgovini između BiH i SRJ, olakšavajući trgovinu i pojednostavljujući rad na granici, imati pozitivan uticaj na učvršćivanje jedinstvenog ekonomskog prostora u BiH.

2. Stvarni napadak u privatizaciji banaka i reformi

Pošto je postojanje funkcionalnog i dobro urteđenog te konkurentnog sektora bankarstva temeljni uslov za dobru budućnost održive ekonomije u BiH, i državna i entitetske vlade a i međunarodna zajednica uložili su značajne napore da se to i ostvari. Kao dokaz njihova uspjeha, značajna karakteristika ovoga ojačanog sektora je snažan ulazak stranih banaka na tržište, unoseći u sektor nove razmjere u pogledu konkurencije i nivoa usluga korisnicima.

Što se tiče nastojanja da se izvrši privatizacija, oba entiteta su u završnoj fazi kada se radi o utvrđivanju banaka koje imaju izgleda da privuku strane ulagače, ili se mogu konsolidovati sa drugim bankama odnosno moraju ići u likvidaciju. Rast banaka u privatnoj svojini bio je jak, sa 41 privatne banke (od 53 ukupno u cijeloj zemlji) a radi se o kontroli nad 80 posto imovine u bankarskom sektoru (2.9 milijarde KM 3.5 milijarde na dan 30 Septembra 2001 godine). Banke sa većinskim privatnim udjelom uključuje osam banaka čiji je nekadašnji većinski vlasnik bila država, dok je preostalih trinaest banaka u državnoj svojini u konačnoj fazi odlučivanja. U Republici Srpskoj, privatne banke sada imaju kontrolu nad više od polovine imovine bankarskog sektora dok strani ulagači imaju kontrolu nad 35 posto imovine. Četiri od jedanaest banaka u većinskom državnom vlasništvu je privatizovano. U Federaciji, opet, radi se o otprilike 90 % imovine banaka sa većinskom privatnom svojinom i 70% u stranim bankama. U stvari, dvije međunarodne bankarske kompanije drže 50 posto pologa u četiri banke u Federaciji. Četiri od deset banaka sa većinskom državnom svojinom su sada privatizovane.

Jednako ohrabruje i to što su po prvi puta nakon rata banke u Federaciji iskazale neto dobit u ovoj godini – nakon tri uzastopne godine poslovanja sa gubicima- u iznosu od 33 miliona KM. Osim toga nivo nove štednje porastao je sa 599 miliona KM krajem 2000 godine na 1.3 milijarde krajem 2001

godine, odražavajući i porast novoga povjerenja javnosti prema bankama. Dok se pojašnjavaju pitanja vezana za vlasništvo a likvidnost jača, pravni okvir koji se odnosi na ovaj sektor također se revidira. Radna grupa koja se sastoji od zvaničnika iz područja bankarstva u Federaciji i predstavnika međunarodne zajednice nedavno je privela kraju rad na značajnom nacrtu revizije federalnog zakona o bankama, čiji je cilj da otkloni čitav niz nedostataka u postojećem zakonu, i podnijela ga Vladi na dalju zakonsku proceduru. Nacrt teksta je također dat na razmatranje Ministarstvu finansija Republike Srpske koji bi mogao ići na eventualno usvajanje. Jedna zajednička radna grupa će uskoro, kao nastavak ove aktivnosti, preuzeti na sebe zadatak da uskladi zakone o agencijama za bankarstvo u oba entiteta.

Programi za osiguranje depozita, koji su uvedeni u oba entiteta tokom 2001 godine, također se dobro razvijaju, tako da je sedam banaka sada postalo članovima u Federaciji. Stručnjaci iz državne i entitetskih vlada te međunarodne zajednice, nakon nekoliko mjeseci aktivnosti u radnoj grupi koja se bavila izradom nacрта, sada ima namjeru da krene u izradu nacрта zakonskih akata čiji je cilj objedinjavanje ovih dvaju entitetskih programa u tijelo na državnom nivou, čije se donošenje očekuje u narednih nekoliko mjeseci.

3. Telekomunikacije

Reformska dinamika je u toku četvrtog kvartala bila nažalost usporena. Unatoč velikim naporima da se krene dalje sa uspostavljanjem modernog pravnog okvira u sektoru telekomunikacija, čime bi se povećala ekonomska privlačnost BiH, Vijeće ministara nije uspjelo da do sada stavi na raspravu nacrt Zakona o komunikacijama na državnom nivou i plan radnji koje treba poduzeti. Nažalost, to bi moglo postati preprekom i u predstojećem procesu privatizacije operatora telekomunikacija. Da bi se mogli pripremiti za privatizaciju, dva operatora u Federaciji – PTTBiH i HPT Mostar – konačno su obavila razdvajanje telekoma i pošte koje funkcioniše od 1

januara 2002 godine. Svjetska banka i Evropska banka za obnovu i razvoj održale su dvije radionice o privatizaciji u januaru 2002 godine na kojima su se okupili političari i predstavnici operatora telekomunikacija te ostalih poslovnih subjekata da bi raspravili i utvrdili ključna pitanja koja utiču na uspjeh u privatizaciji.

4. Sektor energetike – temeljne reforme na putu

Implementacija kredita za projekat Power III je uznapredovala u protekla tri mjeseca. Ciljevi projekta Svetske banke Power III su nastavak programa rekonstrukcije u sektoru električne energije, da bi se obezbijedio pristup pouzdanijoj i jeftnijoj struji- samo snabdijevanje će se obavljati uz smanjene brzobijednosne i okolišne rizike, uz i smanjene troškove za snabdjevače.

Uz pomoć USAID-a obavljene su uspješne konsultacije sa entitetima oko nacrtu Zakona o električnoj energiji koji se trenutno nalazi pred parlamentom. Zakonom se dalje jača jedinstveni ekonomski prostor u sektoru energetike u BiH. Zakonom se utvrđuje osnivanje regulatorne komisije koja će biti nadležna za prenos električne energije, a predviđa se i postojanje nezavisnog operatora sistema koji će rukovoditi operacijama prenosne mreže u BiH . Postojaće i jedna firma koja će se baviti prenosom električne energije i omogućavati povezivanje mreže na mreže u zapadnoj Evropi. Nakon usvajanja Zakona o električnoj energiji na državnom nivou, entiteti moraju izraditi zakone o električnoj struji a u čijoj će nadležnosti biti proizvodnja i distribucija električne energije. Time će pravni i institucionalni okvir u sektoru električne energije biti kompletiran.

5. Ekonomska reforma u Republici Srpskoj: Značajan napredak, ali predstoji još dug put

Kada su u pitanju aktivnosti Vlade RS vezane za rad na zakonskim aktima, u Službenom glasniku RS objavljeno je 148

zakona i izmjena i dopuna zakona iz područja ekonomije koji su doneseni od sklapanja dejtonskog mirovnog sporazuma u novembru 1995. 101 od tih zakona usvojeno je do decembra 2000, što je u prosjeku 20 zakona i izmjena i dopuna zakona godišnje (u periodu od Dejtonskog sporazuma do decembra 2000 godine). Sadašnja Vlada Republike Srpske usvojila je 47 zakona i izmjena i dopuna zakona u toku jedne godine (od januara 2001 do januara 2002). Među najznačajnijima su: Zakon o doprinosima, Zakon o poreskoj upravi, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o pranju novca, Zakon o porezu na dohodak građana, Zakon o porezu na imovinu itd. Valja istaći da je sadašnja Vlada prva usvojila strategiju ekonomskog razvoja , na osnovu koje je dalje postupala. Zahvaljujući tome većina primarnih ciljeva za 2001 godinu je postignuta tj:

- Zaustavljanje porasta nezaposlenosti
- Usporavanje inflacije (povećanje indeksa maloprodajnih cijena najviše do 5%)
- Redovna dospelja plaćanja budžetskim korisnicima
- Redovno servisiranje obaveza prema zajedničkim institucijama BiH
- Redovno servisiranje vanjskog duga
- Porast stvarnog bruto nacionalnog proizvoda za najmanje 5% (zvanični podaci još nisu objavljeni/ predviđanja su da se radi o nižem postotku)
- Privatizacija državnog kapitala skoro da je dostigla planirani cilj- privatizacija 50% od knjižne vrijednosti državnog kapitala

Međutim mnogo toga je još ostalo:

- Velik trgovinski deficit koji je u stalnom porastu (porastao za 200 miliona KM ili oko 20% u poređenju sa 2000 godinom)
- I dalje visoka stopa nezaposlenostia unatoč njenom padu od 4% u toku 2001 godine)
- Prosječna neto plata (oko 323 KM) i prosječna penzija (oko 120 KM) znatno su niže nego u Federaciji

- Pad industrijske proizvodnje za oko 12%
- Dalja stagnacija u procesu privatizacije

Privatizacija firmi od strateškog značaja je svakako jedno od najznačajnijih reformskih pitanja u Republici Srpskoj jer joj je cilj da olakša tržišno orijentisano prestrukturisanje na mikro planu. U fiskalnom području bilježi se relativno nizak nivo ubiranja prihoda – naročito kada se radi o porezu na dhodak i dobit- na šta treba usmjeriti pažnju.

Područja kojima treba posvetiti naročitu pažnju u smislu utvrđivanja politike u 2002 godini uključuju:

- Jačanje operativnih kapaciteta Direkcije za privatizaciju
- Potpuno provođenje Zakona o poreskoj upravi, uz nastavak javne kampanje kojom se jača svijest građana RS o njihovim građanskim obavezama
- Provedba mehanizma za refundiranje poreza na akcize u svrhu sprečavanja dvostrukog oporezivanje roba koje podliježu akciznim obavezama u međuentitetskoj trgovini, tako što poreska obaveza nastaje u mjestu potrošnje

Dodatne informacije vezane za ove i ostale događaje u Republici Srpskoj mogu se naći na sljedećim web stranicama

<http://www.vladars.net>, <http://www.rsprivatizacija.com>.

6. Privatizacija – Ulazi u dobru godinu?

U oba entiteta program privatizacije sada ide mnogo brže i prvi ohrabrujući – iako veoma spori- rezultati ostvareni u grupi malih i srednjih preduzeća predstavljaju znak da je prestrukturisanje privrede u zemlji i njezin prelazak na *slobodno* tržišnu orijentaciju već dobro poodmakao.

U Republici Srpskoj prodaja kapitala u velikim preduzećima za vaučere je završena. Stvarna raspodjela dionica novim akcionarima (građanima i privatizacijskim fondovima) trajala je dugo vremena zbog složenosti same operacije, no sada se

može smatrati obavljenom. Većina Skupština se već sastala a prodaja za gotovinska sredstva ili stranu valutu pokazuje da je prodaja presotalog kapitala u državnoj svojini u toku. Do sada je u potpunosti privatizovano 66 od 648 firmi.

U kategoriji malih preduzeća, rezultati obećavaju prilično mnogo, pošto je oko 42% firmi (115 od 276 prešlo u druge ruke). Preostali dio iz ove grupe je povremeno na ponudi tako da se očekuje da će više od 70% ovih firmi biti prodato do kraja 2002 godine.

Što se tiče firmi od strateškog značaja, situacija se nije značajno promijenila i napredak je spor. U posljednja tri mjeseca tri velika preduzeća (od ukupno 52) uspješno su prodana međunarodnim ulagačima. O još tri firme vrše se pregovori, i njihova prodaja predstoji. Priprema firmi za tendere dobro napreduje uz pomoć međunarodnih savjetnika., i 21 firma je ponuđena na tendersku prodaju. Međutim nivo odziva stranih ulagača je slab i treba usmjeriti više napora Vlade i agencija za privatizaciju kao i agencije za podsticanje stranih ulaganja na podizanje nivoa povjerenja u budućnost zemlje i tako stimulisati ulaganja u Republici Srpskoj.

U Federaciji Bosne i Hercegovine, drugi krug javnog upisa dionica za certifikate u posjedu građana koju je Agencija za privatizaciju planirala kada su u pitanju velike firme, upravo je završen. Sljedeći korak je ponuda preostalog dijela kapitala u državnom vlasništvu za gotovinska sredstva plaćanja najznačajnijim ulagačima koji su spremni da daju podršku finansijskim potrebama i razvoju tih firmi da bi postale konkurentne kako unutar BiH tako i na izvoznim tržištima. To je jedan od najznačajnijih ciljeva u 2002 godini. Treći krug javnog upisa dionica treba da počne u februaru a na ponudi će biti oko 200 firmi iz ove kategorije. Do sada je 14% firmi u potpunosti privatizovano (154 od 1034). Ovi rezultati su razočaravajući i treba uložiti nove napore na način na koji je to rečeno u prethodnom tekstu o RS- Agencije Vlade FBH trebalo bi da stimulišu ovaj proces.

U kategoriji malih preduzeća ostvareni rezultati više ohrabruju i 62% (199 od 322) firmi je uspješno prodato privatnom sektoru, uglavnom za gotovinu. Do kraja 2002 godine, narednih 20% firmi iz ove kategorije trebalo bi da budu prodane.

Od početka procesa privatizacije firmi od strateškog značaja u 2000 godini, samo je šest (od 86) firmi do sada prodato. Ovo se čini niskim rezultatom iako se mora priznati da prodaja tih velikih firmi ovisi o pomoći međunarodnih savjetnika koja je u suštini počela tek krajem 2000 godine. Kao što je planirano, Svjetska banka će se posljednja uključiti u taj proces, a njihovi stručnjaci će, očekuje se, otpočeti sa aktivnostima vezanim za privatizaciju u toku prvih mjeseci 2002 godine.

Radna grupa za privatizaciju (iz redova Međunarodne savjetodavne grupe za privatizaciju i Federalne agencije za privatizaciju) izvršila je efikasnu koordinaciju pripremih radova za donatorske institucije u proteklom semestru, a jedan od prioriteta im je da sačine revidirani spisak strateških firmi. Novi spisak smanjen je na 56 firmi koje za privatizaciju treba da pripreme međunarodni savjetnici. Ostale 32 firme će izravno privatizovati FPA ili CPA bez donatorske pomoći. Neophodno je da budu primijenjeni transparentni kriteriji, slobodan pristup podacima, pravičan tretman ponuda itd kada su ove firme u pitanju, a FPA će redovno izvještavati radnu grupu o napretku koji je postigla u svome radu.

U oba entiteta, velike firme koje se bave električnom energijom i firme koje se bave javnim komunalnim djelatnostima privatizovaće se na kraju ovoga procesa, a neke od njih će prethodno trebati prestrukturisati. Većina preduzeća iz ove kategorije dobiće pomoć Svjetske banke.

Brčko

Kancelarija za privatizaciju Distrikta Brčko objavila je prvu grupu od šest tendera koji se odnose na preduzeća u Distriktu

Brčko u septembru 2001 godine. Rok za podnošenje ponuda bio je 21 decembar 2001. Kao rezultat, došlo je 24 ponude od kojih su 22 ocijenjene kao valjane. Očekuje se da će se odluke vezane za privatizaciju ovih šest preduzeća donijeti u martu 2002 godine.

7. Novi PIO

Provedba Zakona Federacije Bosne i Hercegovine o organizaciji penzijsko invalidskog osiguranja prošlog je mjeseca doživjela značajan uspjeh. Otežana postojanjem postojanjem dva paralelna penziona sistema utemeljena na etničkoj osnovi, provedba ovoga zakona došla je sa velikim zakašnjenjem. Shodno tome, penzioni sistem u Federaciji bio je opterećen ekonomskom neefikasnošću i finansijskom netransparantnošću. Provedba ovog značajnog zakona jedan je od uslova za kredit Svjetske banke PFSAC II.

Novi jedinstveni penzioni fond u Federaciji Bosne i Hercegovine krenuo je sa radom početkom ove godine. Federalna vlada je imenovala privremenog direktora fonda i izabrala članove Upravnog odbora. Novi penzioni fond registrovan je 28 decembra 2001; jedinstveni uiplatni račun otvoren je na ime fonda 11 januara 2002 godine. Penzioni fond bi trebalo da otpočne sa isplatom prve penzije svim penzionerima u Federaciji početkom februara.

Pokretanje novog penzionog fonda predstavlja značajan korak naprijed, ali tek početak složenih reformi penzionog sistema koje još uvijek predstoje u oba entiteta. S obzirom na činjenicu da reforme u Federaciji uključuju objedinjavanje dva zasebna paralelna penziona fonda, Upravni odbor novog penzionog fonda već je imenovao komisiju koja treba da izvrši procjenu kvalifikacione strukture postojećeg osoblja nekadašnjih dvaju penzionih fondova i sačini operativnu strategiju o potrebama za popunjavanjem osobljem u novom penzionom fondu. Kao rezultat reformi, neki od uposlenika nekadašnjih penzionih fondova vjerovatno će ostati bez posla, što znači da neće biti lakih rješenja za problem koji

predstoji. Podrška međunarodne zajednice biće značajna u narednim mjesecima da bi se obezbijedio zamah za dalje reforme.

8. Poreska politika i Poreska uprava

U decembru 2001 godine g. Milica Bisić postavljena je za čelnu osobu Poreske uprave u Republici Srpskoj, čime je riječeno pitanje normalnog funkcionisanja Poreske uprave u Republici Srpskoj (Do tada se propisi nisu mogli donositi bez potpisa rukovodnog lica Poreske uprave). Ovo novo imenovanje poboljšalo je dobre izgleda za uspostavljanje stručne i efikasne Poreske uprave u Republici Srpskoj.

Vlada Republike Srpske donijela je Uredbu o pripadnosti akciza 4 decembra 2001 godine. FBH je u službenom glasilu objavila izmjene i dopune propisa kojima se uređuje pripadnost poreza na akcize u novembru i tako približila usklađenost pripadnosti poreza na akcize u BiH. Očekuje se da se predstavnici entiteta sastanu sa predstavnicima distrikta Brčko u martu 2002 godine da bi usaglasili i riješili pitanja vezana za zakone o porezu na promet i akcize.

Zakon o poreskoj upravi Federacije Bosne i Hercegovina treba da uđe u parlamentarnu proceduru radi usvajanja najkasnije do marta 2002 godine. Taj će zakon omogućiti lakše funkcionisanje Poreske uprave i dati joj više ovlaštenja. Sličan zakon je već usvojen u Republici Srpskoj. I Brčko je usvojilo svoj zakon o poreskoj upravi.

14 decembra 2001 godine, Gesellschaft fur Technische Zusammenarbeit (GTZ), zajedno sa OHR-om u Sarajevu organizovao je prvi zvanični seminar o porezu na dodanu vrijednost (PDV) u BiH. Pod predsjedateljstvom ambasadora Donalda S. Hays-a, seminaru je prisustvovao i Ministar za trezor institucija Bosne i Hercegovine, Ante Domazet, zvaničnici iz entiteta (uključujući i distrikt Brčko) te veliki broj predstavnika međunarodne zajednice. Istaknuti GTZ-ov stručnjak za PDV ,

Eckhart Brandt-Pollman iznio je početnu tehničku prezentaciju. Uspješan ishod prvog seminara o PDV-u bio je ohrabrujući, uz uspostavljanje radne grupa za PDV koja će rukovoditi daljim i vjerovatno mnogo konkretnije utemeljenim događajima i razmjenom ideja u toku 2002 godine.

9. Budžeti

Institucije Bosne i Hercegovine i Federacija Bosne i Hercegovine izvršili su rebalans budžeta za 2001 godinu. Manje interne izmjene urađene su i u budžetu Republike Srpske, ali ukupan iznos je ostao nepromijenjen.

Budžet institucija Bosne i Hercegovine povećan je za 15%, ali i pored povećanja uplata iz entiteta, još nije izvršen zbog činjenice da Zakon o korištenju sredstava od sukcesije još nije donešen i sredstva nisu realizovana. Taj zakon, kao i budžet za 2002 godinu, trebalo bi donijeti u narednih nekoliko sedmica, pošto funkcioniše privremeni budžet za prva tri mjeseca iste godine. Razgovori sa MMF-om o nacrtu toga budžeta – koji je za oko 110 miliona KM veći od budžeta za 2001 sa izvršenim rebalansom – se i dalje vode.

U Federaciji je porast prihoda doveo do rebalansa budžeta koji je za 19% veći od prvobitno predložene cifre. Za 2002 godinu budžet je napokon usvojen početkom marta i u Domu naroda i u Predstavničkom domu i trebalo bi da iznosi 1,559 miliona KM.

Republika Srpska je uspjela da izvrši svoj budžet gotovo u skladu sa planom. Budžet za 2002 godinu je usvojen i iznosi 980 miliona KM (8% veći nego u 2001 godini).

U Distriktu Brčko, usvojen je budžet za 2002 godinu, u iznosu od 136.4 miliona KM (20% veći nego u prethodnoj godini)

I konačno, od prvog januara, koristi se jedinstveni račun trezora, što bi trebalo poboljšati efikasnost i transparentnost.

10. TRANSPORT – napreduje

29 novembra u Sarajevu, ministri iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i SRJ potpisali su pismo namjere o saradnji vezanoj za upravljanje Posavljem (u okviru Pakta stabilnosti) To bi trebalo rezultirati ponovnim otvaranjem ove rijeke za međunarodnu plovidbu.

BiH je potpisala sporazum sa CEATS-om u septembru. Ugovor je sklopljen i sa Croatia Control Limited da bi se obezbijedila kontrola zračnog saobraćaja u BiH

u srednjem zračnom prostoru od 27 decembra 2001 godine. Razmještanje državne granične službe obavljeno je na aerodromima u Banjaluci i Mostaru, a slično će biti i sa aerodromom u Tuzli.

Program o bezbjednosti civilnog vazdušnog saobraćaja je sačinjen u formi nacрта i sada se nalazi na pregledu u Eurocontrol-i. Koordinator projekta za operativnu pomoć (OPAS) otvorio je kancelariju u Sarajevu i sada je postavljen na položaj upravnika Odjeljenja za civilnu avijaciju Bosne i Hercegovine. Nažalost, kašnjenje projekta OPAS onemogućava članstvo BiH u ECAC do kraja 2002. Ubrzo nakon toga BiH će postati član Eurocontrol-a.

I vlada Republike Srpske i vlada Federacije donijele su nedavno zakone o željeznicama. U Federaciji po tom zakonu ŽBH (Željeznice Bosne i Hercegovine) i ŽHB (Željeznice Herceg Bosne) postaju nove ŽFBH – Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine.

U sektoru drumskog saobraćaja, državna vlada je usvojila Zakon o međunarodnom i međuentitetskom saobraćaju, kojim se utvrđuju osnove za izdavanje dozvola na državnom nivou i uređivanje međunarodnog i međuentitetskog kamionskog i autobusnog saobraćaja.

11. Ekonomski pokazatelji u BiH za period januar 2001 – januar 2002

Izvor: Zavodi za statistiku FBH i RS

Indikator	Federacija BiH	Republika Srpska	BIH (procjena OHR-a)
GDP nominalni u 2000	6,698	2,463	9,161
GDP nominalni 1999	milijarde KM	milijarde KM	milijarde KM
Nominalni porast	6,141	2,180	8,321
1999-2000	milijarde KM	milijarde KM	milijarde KM
Stvarni porast	+ 9,0%	+ 13,0%	+10,0%
1999-2000 (minus inflacija)	+7,8%	-0,6%	+5,5%
Indeks u industrijskoj proizvodnji 2001 u poređenju sa 2000	+12,2%	-12,9 %	+3,8%
12/01 u pređenju sa 12/00	+7,4%	-25,4%	-3,53%
Indeks maloprodajnih cijena 2001 u poređenju sa 2000	+1,7%	+6,5%	N/A
12/01 u poređenju sa 12/00	+ 0,3%	+2,2%	N/A
Prosječna neto plata 12/01	457,68 KM	332 KM	412,5 KM
U poređenju sa prosjeком u 2001	+7,3%	+12,7%	+9,24%

Broj zaposlenih 12/01 Broj registrovanih nezaposlenih 12/01 (RS 09/01)	405.689 lica 269.004 lica	227.740 lica 153.231lica	633.429 422.235
Broj penzionera 10/01 (RS 09/01) Prosječna penzija u 10/01	279.359 lica 170 KM	179.835 lica 105 KM	459.194 lica 145 KM
Uvoz 2001 Izvoz 2001 Trgovinski deficit u 2001 Pokrivenost uvoza izvozom	5,113 milijarde KM 1,746 milijarde KM 3,367 milijarde KM 34,1%	1,697 milijarde KM 0,599 milijarde KM 1,098 milijarde KM 35,3%	6,810 milijarde KM 2,345 milijarde KM 4,465 milijarde KM 34,4%

Ovaj Ekonomski bilten objavljen je u skladu sa ovlaštenjima

Wolfganga Petritsch-a, Visokog predstavnika

Glavni urednik: Garold Larson, Ekonomsko odjeljenje, OHR;

(E-mail: garold.larson@ohr.int).

Pomoćnik urednika: Almira Kulaglič, Ekonomsko odjeljenje, OHR